

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ** **LESNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY SÝKORKA – FRANK BOLD KIDS**

Platnost od 1. 9. 2023 - 2026

Schváleno Radou ŠPO LMŠ Sýkorka – Frank Bold Kids

ŠVP je v souladu se schváleným Strategickým plánem LMŠ Sýkorka na roky 2023-2026

Číslo jednací: ŠVP 2023/1

Aktualizace 26.8.2023

Rodiče dětí zapsaných k docházce do LMŠ Sýkorky jsou povinni se s tímto Školním vzdělávacím programem seznámit včetně jeho příloh a svým podpisem ve Smlouvě o poskytování předškolního vzdělávání souhlasí s tímto Školním vzdělávacím programem a jeho přílohami.

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ
 3. 1 Věcné podmínky
 3. 2 Životospráva
 3. 3 Psychosociální podmínky
 3. 4 Organizace vzdělávání
 3. 5 Řízení mateřské školy
 3. 6 Personální zajištění
 3. 7 Spoluúčast rodičů
4. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI a DĚTÍ NADANÝCH
5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM, NEŽ JE JAZYK ČESKÝ
 - 5.1. Vzdělávání dětí od dvou do tří let
 - 5.2. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem, než je jazyk český
6. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
 - 6.1 Zaměření LMŠ
 - 6.2 Metody a formy vzdělávání
7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH
8. EVALUACE
 - 8.1 Evaluace dětí
 - 8.2 Evaluace pedagogů
 - 8.3 Evaluace programu a školy
9. PŘÍLOHY
 - Č.1 Minimální preventivní program
 - Č. 2 Evaluační arch dítěte

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Lesní mateřská škola Sýkorka - Frank Bold Kids, Údolní 567/33, 60200 Brno

IČ: 06162967

Provozovna LMŠ Sýkorka se nachází na adrese: **Mokrá Hora ev. č. 77, 62100 Brno**

GPS: 49.2598636N, 16.5951144E

Ředitelka LMŠ Sýkorka (statutární orgán školy):

Šárka Nekudová

tel.: 734440600

email: sarka.nekudova@frankbold.org

www.skolkasykorka.cz

Zástupkyně ředitelky: Barbora Bártová, 734 440 605, sykorka@frankbold.org

Učitelé: 4

Nepedagogičtí pracovníci s odbornou způsobilostí: 3

Zřizovatel: Frank Bold Kids, z.s. Údolní 567/33, 60200 Brno

IČ zřizovatele: 22893512

Statutární zástupce zřizovatele: Šárka Nekudová

ŠVP zpracoval:

Tým učitelů a nepedagogických pracovníků

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Typ školy: Lesní mateřská škola s kapacitou 16 dětí

Stravování: Výdejna lesní mateřské školy s kapacitou 16 strážníků

Provoz zařízení/kapacita: celodenní 16 dětí

Kapacita pedagogů: 1 učitel a 1 nepedagogický pracovník na skupinu 16 dětí na den

Provozní doba: 8-16,30 hod.

Lokalita školy: Lesní mateřská škola Sýkorka se nachází v zahrádkářské oblasti v bezprostřední blízkosti lesa v Brně-Mokrém Hoře. Je tvořena rozlehlým zatravněným pozemkem s chatou a maringotkou.

Charakter a specifika LMŠ: Na pozemku je dětem k dispozici chata, maringotka, zastřešená pergola, v měsících duben až říjen indiánský stan týpý, sociální zázemí, lanové překážky, herní prvky ze dřeva a přírodnin, pískoviště, záhony a tvořivé koutky (kuchyňka, dílnička).

Děti ke svému pobytu využívají přilehlou zahradu s potokem, les a okolí.

Dostupnost: S přihlédnutím na roční období je dostupnost LMŠ Sýkorka bezbariérová. Lze přijít pěšky (s kočárkem i s dítětem, které samo dojde) 5 minut od zastávky MHD autobusu č. 70 zastávka Mokrá Hora, či přijet autem (s povolením vjezdu).

Historie LMŠ: LMŠ Sýkorka zahájila svou činnost v březnu 2011 jako Dětský lesní klub Sýkorka. Dětem ve věku 3-7 let zprostředkovává výchovný a vzdělávací program. Od září 2017 je zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení MŠMT. Spolkem Frank Bold Kids z. s. byla zřízena samostatná školská právnická osoba Lesní MŠ Sýkorka – Frank Bold Kids.

Záměr školy:

V roce 2022 byla škola certifikována již potřetí certifikátem kvality Asociace lesních mateřských škol v ČR (www.lesnims.cz). Recertifikace probíhá 1x za 3 roky. Další bude tedy v roce 2025. Chceme si i nadále udržet kvalitu Standardů ALMŠ.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Chata a maringotka

Chata je vybavena kuchyňkou, jídelním prostorem a prostorem pro odpočinkový program dětí. Je vytápěna kamny na dřevo. V těsné blízkosti chaty se nachází sociální zařízení s teplou vodou a splachovacími záchody. Maringotka je zateplená kamny na dřevo s možností odvětrávání (3 okna), zařízená šatnou pro děti, hracím prostorem.

Na zastřešené pergole se nachází stoly s lavicemi pro venkovní sezení dětí a pracovní činnosti u stolu.

Zahrada

Zahrada je o rozloze 1900 m² a terén plochy je zatravněný. Zahradou protéká potůček Rakovec a zastíňuje ji několik vzrostlých smrků. Na pozemku je studna s pitnou vodou. Jsou zde tvořivé koutky: pískoviště, ohniště, koutek manipulační, koutek lezení, dětská kuchyňka, prolézačky ze dřeva, záhony, herní prvek „věž se skluzavkou“.

V měsících duben až říjen stavíme na pozemku indiánský stan týpý, který slouží jako 3. zázemí, především pro adaptační kroužek Sýkorčata a v létě pro příměstské tábory.

Okolí

Nejdůležitější z „věcných podmínek“ LMŠ Sýkorka je jeho bezprostřední okolí, protože děti tráví většinu programu právě pod širým nebem. Přilehlý listnatý les se rozkládá v členitém terénu a směrem k Ořešínu podél potůčku Rakovec přechází v les smíšený. V dostupné vzdálenosti se nacházejí rybníčky a brouzdaliště, která vytvářejí meandrující potůček. Velká rozlehlá louka, sady s ovocnými stromy, turistická cesta do Ořešína na Lesnou.

Prostředí s rozmanitými biotopy je pro děti výborným tvořivým a „vzdělávacím“ zázemím. Děti mají v lese vybudovaný přístřešek, kde se mohou schovat před deštěm.

Záměry:

Zřídit na zahradě biouhlové pisoáry.

Opravit herní prvek Věž – dřevěný hrad se skluzavkou, aby byl bezpečný a lépe dětem sloužil.

Pečovat o zahradu. Zlepšovat vyvýšené záhony.

Hlídat kvalitu týpý a pečovat o něj.

Vytvořit úkryt pro zvířátka na zahradě: neudržovaná část, nashromážděné větve, úkryt pro hady a brouky, vytvořit s rodiči broukoviště.

Pečovat o potok a opravit přilehlé pískoviště (blátiště)

Herní prvky: Lanové centrum obnovit.

Polytechnická dílna – starat se a obnovovat funkčnost polytechnické dílny – náradí, materiál,

pravidla.

Co se týká okolí tak využívat naučnou stezku „Po stopách Sýkorky“ a nabízet ji veřejnosti a dalším mateřským a základním školám k procházkám.

3. 2 Životospráva

Pobyt dětí v přírodním prostředí

Specifikem lesních mateřských školek je intenzivní pobyt dětí v přírodě, jenž vytváří přirozený rámec zdravého životního stylu. Děti mají denně dostatek pohybu, jenž zvyšuje jejich fyzickou zdatnost. Proměnlivost přírody a počasí přirozeně zvyšuje jejich odolnost a imunitu.

Stravování

Stravování se skládá ze svačinky, obědu a svačiny. Dopolední svačina probíhá zpravidla mimo zázemí v terénu (lese).

Stravování (obědy i svačiny) v LMŠ je zajišťováno formou cateringu. Strava se dováží v nerezových várnících a potravinových boxech k tomuto účelu určených.

Oběd i svačina se servíruje v chatě či na zastřešené pergole.

Děti mají celý den k dispozici pitnou vodu. Dopoledne láhev s pitím v batůžku připravenou rodiči.

Učitelé po celý den dohlíží na pitný režim dětí, vedou děti k pití, v chladném počasí vaří k obědu a odpolední svačině teplý čaj. Na čaj je vyhrazena nerezová várnice s kohoutem.

Dohled nad bezpečností a ochranou zdraví dětí při školním stravování provádí přítomní učitelé, kteří dbají na vytváření a dodržování hygienických a stravovacích návyků dětí.

Odpočinek

Děti odpočívají vždy minimálně 1/2 hodiny v leže na matracích se čtenou pohádkou, meditací.

Těm, které neusnou, je poté nabízen jiný, klidný program namísto odpočinku na lůžku.

Nejstarší děti (poslední předškolní rok), se v době spánku mladších dětí také věnují předškolní přípravě (příprava na školu).

Záměr:

Pokračovat v trénování sebeobsluhy u jídla (zvláště u předškoláků) a také trénování většího klidu a pohody u jídla. Rovněž zvládání poledního klidu a dodržování minimálně půl hodiny odpočinku pro všechny, i předškoláky. Naučit děti medитovat a relaxovat.

3. 3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily bezpečně a spokojeně.

Učitelé i ostatní zaměstnanci respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.

Všechny děti v naší škole mají stejná práva i povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či naopak.

Volnost a osobní svoboda dětí je respektována do určité míry, která vyplývá z nutnosti dodržovat ve škole potřebný řád.

Učitelé vedou děti k aktivní spoluúčasti a samostatnému rozhodování při všech činnostech. Snaží se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná a přispívá k navození vztahů a vzájemné důvěře.

Po celý den převažuje kladné hodnocení dítěte, podporujeme děti nebát se samostatně pracovat a hlavně, důvěřovat si.

Dále u dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou podporu a pomoc. Děti jsou seznamovány s konkrétními a jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se vytvořil kolektiv, ve kterém bude všem dětem dobře.

Učitelé se dostatečně věnují vztahům v kolektivu a nenásilnou formou dbají na prevenci šikany a jiných patologických jevů u dětí.

Nově přicházejícím dětem nabízíme adaptační režim.

Všechny děti jsou přiměřeně zatěžovány, vždy s ohledem na jejich možnosti. Je brána v potaz jejich individualita, která je učiteli rozvíjena.

Každodenní pobyt dětí v přírodě je garantem zdravého utváření osobnosti dětí. Příroda dnes a denně dotuje děti smysluplnými impulsy. Děti mohou pracovat s různými materiály, které podněcují jejich tvořivost. Děti se učí přirozeným zákonitostem a souvislostem, které v nich rozvíjí pocit zodpovědnosti a sounáležitosti vůči všemu živému.

LMŠ Sýkorka má zpracovaný dokument **Minimální preventivní program**, který je přílohou č. 1 Školního vzdělávacího programu LMŠ Sýkorka. Součástí Minimálního preventivního programu jsou kapitoly:

- Prevence sociálně patologických jevů v LMŠ Sýkorka – Frank Bold Kids
- Šikana jako vzorový příklad práce se sociálně patologickým jevem k zajištění bezpečného prostředí v LMŠ Sýkorka-Frank Bold Kids

Zde jsou podrobně popsány podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí před sociálně patologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Tento Minimální preventivní program je k dispozici na webu LMŠ Sýkorka v sekci Dokumenty

<https://skolkasykorka.cz/skolka/dokumenty/>

Komunitní způsob fungování školky

Komunitní způsob vedení školky přináší dětem pocit, že školka je přirozeně integrovaná do života rodiny. Děti se tak mohou učit z širší palety vzorů, protože rodiče se podílejí svojí prací a účastí na budování a utváření celkové atmosféry školky. Pro děti je to cenná zkušenost, že každý může svým dílem obohatit společenství a že každý v něm má své místo. Rodiče se účastní a podílejí na chodu LMŠ Sýkorka díky:

- schůzkám s rodiči
- společným přípravám slavností
- účastí na slavnostech
- společnému zvelebování zázemí a péči o zahradu na společných brigádách
- zapojování členů rodin jako zaměstnanců školky na dohodu, kteří přispívají k nabídce odpoledních kroužků pro děti
- otevřené a časté komunikaci učitelů s rodiči

Při své práci se učitelé snaží vědomě předávat hodnoty školy, což jsou svoboda, odpovědnost, rovnost, pravdomluvnost. Tato vědomá práce s hodnotami je zakomponována do každodenních aktivit, které jsou dětem nabízeny. Děti mají například možnost hlasovat o tom, na které místo se chtějí do lesa vydat. Svobodně mohou spolurozhodovat o plánu dne. Při pobytu v přírodě mohou děti plně pocítovat svobodu, ve smyslu volnosti prostranství a krásy, které nabízí (modré nebe nad hlavou, vnímání zvuků lesa v tichosti atp.), ale současně poznávat i hranice takové svobody – krutost zimy, žár slunce,

nebezpečí pádu. V komunikaci s dětmi se učitelé snaží o to, aby děti věděly, že mají jejich důvěru a také obráceně. K tomu slouží dodržování pravidel daných Školním řádem školy. Je důležité vést děti i k tomu, aby si uvědomovaly odpovědnost samy za sebe, či lépe vědomí vlastního těla: budu-li v mrazu běhat bez čepice, mohu být nemocný. V přírodním prostředí jde také možná lépe než jinde zažívat naplno vědomí práva na život – koloběh života, péče o zvířátka, vnímání potřeb lidí versus život lesa, přičemž není nedůležité zdůraznění rovnosti všech (neubližovat, neponižovat, dokázat vyjádřit nelibosti – nedělej to, nelíbí se mi to, atp.).

Jako stěžejní pro tvorbu i realizaci výchovně-vzdělávacího programu považujeme tyto **hodnoty**:

1. Svoboda a odpovědnost

Svoboda je jedna z nejzákladnějších hodnot naší společnosti. Pojem svobody je však bezprostředního prožitku pouze pojmem. Kdo svobodu neprožije a neidentifikuje se s ní, těžko vůbec chápe myšlenkový koncept svobody a také její hodnotu. Svoboda každého člověka je základním kamenem naší společnosti, na které vše stojí. Svoboda není nárok, ale je to hodnota, která se pojí s převzetím odpovědnosti za to, co se stane, když se svobodně rozhodneme něco udělat. Svoboda a odpovědnost jsou strany téže mince. Vše, co děláme, má své důsledky, za které musíme převzít odpovědnost.

Svoboda jako prožitek

Děti seznámíme s tím, co jsou radostné prožitky spojené s pocitem svobody, kdy člověk není ničím omezován a má možnost autenticky prožít své vlastní já. Aby dítě bylo schopno si představit konkrétní prožitek hodnoty svobody. Např.:

- svoboda je, když běhám jen tak po louce nebo sedím s kamarády u ohně
- svoboda je, když bez obav mohu říct, co si myslím, a nikdo mě za to netrestá, nekárá
- svoboda je, když mohu říct, mě se to nelíbí a jsem vyslyšen

Svoboda jako odpovědnost

Ruku v ruce se svobodou jde také odpovědnost. Odpovědnost za své skutky a svá rozhodnutí. Co udělám, co řeknu, má následky. Prožití dopadu přirozeného důsledku mé činnosti je při chápání odpovědnosti zásadní. Jedna z obtíží moderní společnosti spočívá ve složitosti našich institucí a společenských vztahů vůbec. To znesnadňuje člověku rozpoznat a prožít dopady svých vlastních rozhodnutí a dostat tak jasnou zpětnou vazbu. Proto je důležité, aby děti skrze hru prožily, že svoboda je obrovský dar, který však také něco stojí a má svoji hodnotu. Svoboda nesmí být zneužívána. Dětem je možné toto sdělit v podobě pravidel a příběhů, které je učí, že mají svoji hlavu, sílu a moc o věcech rozhodovat a ovlivňovat je. Učí se taky sdělovat své pocity a názory. A nemusí k tomu používat fyzickou sílu, křik, vztek, lži. Děti postupně k odpovědnosti dospívají. Přes jednoduché praktické situace po složitější konání.

2. Smělost prozkoumat svět

Dětem umožňujeme zkoumat svět plný darů a krás života. Učíme je říkat, co si doopravdy myslí, i když to není v souladu s tím, co si myslí ostatní. Dáváme jim pocit bezpečí, díky kterému mohou vykročit do prostoru, ze své komfortní zóny. Vedeme je k odhodlání dělat věci tak, jak je cítí, a zároveň klademe důraz na to, aby uměly své činy obhájit a odůvodnit. Důležité je prozkoumávat a objevovat nové věci, hledat krásné momenty v každém dni a umět se z nich radovat. Děti učíme umění koukat na svět pozitivně, spíš než hledat nejisté přístavy bezpečí.

Umění vykročit do nejistoty! Snažíme se, aby děti zažily pocit vlastní síly, schopností, že i ony mohou něco dobrého udělat a změnit. Děti ve školce vidí výsledky, že jejich snaha a smělost má smysl.

3. Upřímnost, pravdomluvnost a zdravá důvěra

Dětem umožníme žít hodnotu jasných vztahů založených na otevřené komunikaci, kdy si navzájem lidé mohou věřit. Pochopí tak hodnotu řeči, kterou jsme obdarováni, a jak moc svojí řečí můžeme pomáhat nebo zraňovat. Je velmi důležité, aby děti skrze hru a své vlastní vazby prožily, jak je pravdomluvnost důležitá, a jak lež ubližuje. Pochopily, co je pomluva, a nesměšovaly lež s fantazií. Cestou je úcta ve vzájemných vztazích, empatie vůči druhému, prostor bez obav říkat pravdu.

Záměr:

V pedagogické činnosti LMŠ Sýkorka jde mj. i o to, aby poznávání a prožívání základních lidských hodnot, univerzálních hodnot, bylo nedílnou a zároveň přirozenou součástí školního dne. Záměrem pedagogů je vytvářet takový program, který vždy tyto hodnoty obsahuje.

Naším cílem je vytvořit vlastní metodiku vzdělávání, ukázat, jak my v přirozeném a přírodním prostředí umíme předávat základní lidské hodnoty. Chceme pro další pedagogy z MŠ vytvořit krátké publikace metodik, jak na to. Smyslem je ukázat, že i v MŠ se tvoří základ demokracie u dětí a pojmání vztahu ke společnosti a svému okolí obecně. Metodiky budeme distribuovat a šířit dál mezi pedagogickou veřejnost.

Snažíme se o individuální péči o dítě. Kvalitu evaluačního procesu. Na základě evaluace připravit pro dítě aktivity přiměřené jeho individualitě.

Dále nabízet a věnovat se profesionálně pedagogickým i jinak odborným konzultacím pro rodiče. Udržet si nadstandartní nabídku služeb jako jsou návštěvy logopeda k logopedické depistáži, návštěvy externích supervizorů, psychologů, udržovat a dále sbírat kontakty na odborníky, které doporučujeme rodičům k návštěvám, pravidelně objednávat měření očí externí firmou, zajistit návštěvu fyzioterapeutky, pořádat tematická setkání pro rodiče předškoláků připravujících se do základní školy atd.

Záměrem je také udržet komunitní způsob fungování školy, který je zásadní. Otevřený prostor pozemku školy pro rodinné akce rodin školy. Sdílení informací a know how rodičům v souvislosti s dětma. Možnost seberealizace, především pro rodiče na mateřské a rodičovské dovolené, nabídka práce (dohody o provedení práce, částečné úvazky, brigády), dobrovolnické činnosti, brigády. Pořádání odpoledních slavností pro celé rodiny a přátele.

Chceme uskutečnit „audit“ školy na základě názoru dětí, co školou prošly, tedy absolventů. Jak děti vidí školu nyní s odstupem let. Jak by jim i nyní mohla škola být užitečná a oni škole. Vytvořit online skupinu rodičů absolventů a následně absolventů LMŠ Sýkorka a zorganizovat absolventské setkání, zprostředkovat vzájemně kontakty.

3. 4 Organizace vzdělávání

Děti jsou do školy přijímány ředitelkou školy podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a podle vyhlášky č.

14/2005 Sb. ve znění pozdějších změn podle vyhlášky 43/2006 Sb., o předškolním vzdělávání.

Kritéria pro přijetí dítěte do LMŠ Sýkorky jsou vždy vyhlášeny při zápisech na www.skolkasykorka.cz

Termín přijímacího řízení stanoví ředitelka školy. Přijímací řízení probíhá v souladu se správním řádem. O přijetí dítěte do LMŠ Sýkorka rozhodne ředitelka školy.

LMŠ Sýkorka má jednu třídu o 16 dětech. V té pracuje 1 učitelka a 1 nepedagogický pracovník s odbornou způsobilostí, případně ještě další nepedagogický pracovník nebo dobrovolník. Třída je věkově heterogenní.

Rytmus roku

Rytmus roku vychází přirozeně z dění a koloběhu v přírodě. Ve Školním vzdělávacím programu LMŠ Sýkorka navazujeme na lidové tradice spojené s děním a koloběhem v přírodě. Též začleňujeme tematické celky vycházející z environmentální výchovy a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Každý měsíc tedy děti prožijí tematicky sestavený celek z her, písniček, říkadla, pohybových aktivit, tvoření a aktivit zaměřených na poznání.

Měsíční rytmus

Pedagogický program vychází z rytmu roku a jeho měsíčních celků (integrované bloky). Každý měsíc dochází k proměnám přírody, které inspirují naši školní činnost. Dění v přírodě reflektujeme skrze slavnosti a tematická setkání.

Režim dne

- **8:00 – 9:00** – příchod dětí do školy, hry a činnosti dle vlastní volby, spolupráce s učitelem
- **9:00 – 10:00** - ranní přivítání, zpěv, pohyb, tanec, zopakování pravidel, dopolední svačina – odehrává se dle počasí buď ve škole, nebo mimo školu
- **10:00 – 12:00** cesta na předem domluvené stanoviště, vyprávění a dramatizace pohádek a příběhů, vedená a volná činnost v lese, návrat do školy, prospěšná činnost ve škole
- **12:00 – 13:00** – hygiena, předobědový rituál, oběd
- **13:00 – 13:15** vyzvedávání dětí
- **13:00 - 14:00** - odpolední odpočinek dětí
- **14:00 - 16:00** - kroužky (hudební, výtvarné, pohybové, rukodělné, divadelní apod.), volná hra dětí
- **15:00 – 15.30** - odpolední svačina dětí
- **16:00-16:30** - vyzvedávání dětí, odchod dětí i rodičů
- **16:30-17:00** - úklid školy

Výčet činností ve třídě:

- **Cílená nabídka učitele:** dětem jsou nabízeny hry, básničky, pohybová říkadla, písničky (i s hudebními nástroji), tvořivé aktivity, práce na pozemku, práce s knihami a didaktickými pomůckami, četba atd., které se většinou odehrávají na pozemku školy.
- **Spontánní činnost dětí:** je nedílnou součástí přirozeného rozvoje osobnosti u dětí předškolního věku. Děti u ní mají možnost rozvíjet většinu cílových kompetencí. Pro volnou

hru v LMŠ Sýkorka je vymezen ranní čas při předávání děti a taky doba během pobytu v lese a pak odpoledne po odpočinku.

- **Enviromentální výchova:** učitel dětem nabízí aktivity, jež mají dětem pomoci v chápání přírodních dějů, poznávání přírody a přirozené provázanosti dění. Ve škole se převážně odehrává během pobytu dětí v lese nebo při tematicky zaměřených programech, které pro děti připravujeme.
- **Zapojení rodičů:** ve školce máme rádi, když se na tvorbě vzdělávacího programu podílejí rodiče. Někteří za námi i pravidelně dochází a aktivně se zapojují do vzdělávání. Ukazují dětem jejich dovednosti, práci v zaměstnání, nebo své prostředí doma apod.
- **Předškolní příprava:** ve škole probíhá denně jak v rámci dopoledního programu, tak v odpolední fázi (minimálně 2x týdně 45 minut), kdy se u předškolních dětí učitelé soustředí, mj. na základě pracovních listů, o dosažení školní zralosti. Předškolní výchova obsahuje všechny oblasti nutné pro hladký vstup do základní školy.
- **Mimoškolní aktivity:** děti ve škole nejsou fixovány pouze na prostředí a bezprostřední okolí. Součástí vzdělávací nabídky v každém měsíci bývají i aktivity, které rozvíjejí i kompetence činnosti a občanské. Jsou to například návštěvy v rodinách, v zaměstnáních rodičů a přátel školy, návštěvy divadla, planetária, zoologické zahrady, muzeí, galerií, dílny či farmy.
- **Tvořivé prostředí:** součástí vzdělávací nabídky je i tvořivé prostředí jako polytechnická dílna, kuchyňka, 2 pískoviště, herní prvek Věž (hrad ze dřeva se skluzavkou), dřevěné hračky v interiéru chatky, záhony, venkovní tabule na křídle, lanové centrum, týpý, ohniště a příprava dřeva na oheň atd.
- **Zaměření na sebeobsluhu:** každodenní pobyt venku si klade vyšší nároky na samostatnost a sebeobslužnost dětí. Tyto kvality se také snažíme u dětí cíleně rozvíjet.
- **Slavnosti:** jsou jedním ze specifíků naší školy. Slavnosti jsou součástí měsíčního programu. Jsou také motivačním prvkem každodenních aktivit dětí, zdrojem radosti při společných setkání vedení, rodičů, dětí a učitelského sboru LMŠ Sýkorka.
- **Sýkorčata:** adaptační dny pro zájemce o docházku do LMŠ Sýkorka, kdy si zájemce může „vyzkoušet školu na nečisto“.

Záměr:

Aby se činnosti ve třídě nabízely a realizovaly přiměřeně, respektive, aby jedna nepřevažovala před jinou, ale byly zastoupeny všechny stejnou mírou.

Záměrem je dětem srozumitelně tlumočit a zprostředkovat rytmus roku a měsíční rytmus přírody a tradic.

Záměrem je při pedagogických radách aktivně přinášet novou nabídku aktivit pro děti a také aktivizovat rodiče, aby byli součástí vzdělávání svých dětí.

Umět se poučit z minulosti, co se v programu podařilo a nepodařilo, pravidelně evaluovat ŠVP, program, zda vede k dosahování kompetencí u dětí.

Individuální vzdělávání dítěte

Rodič dítěte, které bude v odůvodněných případech plnit povinnost Individuálního vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy, musí tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku.

Ředitelka mateřské školy doporučí rodiči dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti vycházející z RVP PV ve kterých má být dítě vzděláváno.

Rodič dítěte se s dítětem dostaví k ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech. LMŠ Sýkorka doporučí rodiči dítěte další postup při vzdělávání.

Termín pro ověřování úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude vyhlášen v měsíci listopadu (včetně náhradního termínu).

Rodič je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Ředitelka LMŠ Sýkorka ukončí individuální vzdělávání dítěte v případě, pokud rodič dítěte nezajistí účast dítěte u ověření a to ani v náhradním termínu. Po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí rodič dítěte.

Záměr: Přijímat děti k individuálnímu vzdělávání a vytvořit pro takové rodiče a děti podmínky týkající se naší pedagogické podpory.

3.5 Řízení mateřské školy

Řízením školy je pověřena ředitelka školy. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny skrze pracovní náplně, Pracovním řádem školy, Školním řádem školy. Je vytvořen funkční informační systém uvnitř i navenek mateřské školy.

Každý nový zaměstnanec je předem s vnitřním řádem školy seznámen.

Vnitřní informační systém – mezi zaměstnanci:

- Pravidelné schůzky zaměstnanců – pedagogické rady 1x za měsíc, ad hoc online setkání
- Elektronická pošta
- Schůzky se zřizovatelem, schůze Rady ŠPO – min. 2x do roka
- Individuální konzultace – kdykoliv
- Evaluace interní, externí – interní 1x za měsíc, externí 2x do roka

Vnější informační systém – komunikace s rodiči:

- Informační systém školky Webooker
- Nástěnka
- Elektronická pošta
- Společná setkání s rodiči – rodičovské schůzky – 1x za 2 měsíce
- Individuální povídání - kdykoliv
- Webové stránky, Facebooková skupina
- Společné slavnosti školy, brigády – neformální setkávání s rodiči
- Online setkávání

Záměr: Udržet pravidelnost vnějšího a vnitřního informačního systému a intenzivní komunikaci mezi zaměstnanci a rodiči, jak mezi sebou vzájemně, tak společnou.

Dále se vzdělávat v oblasti IT technologií, které mohou být pomocným komunikačním nástrojem s cílem nezahltit zaměstnance ani rodiče množstvím těchto nástrojů.

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

Ředitelka LMŠ Sýkorka (statutární orgán školy): Šárka Nekudová

Zástupkyně ředitelky: Barbora Bártová

Zástupkyně ředitelky pro provozní záležitosti: Lenka Dosedělová

Sekretářka (outsourcing od zřizovatele): Monika Fischerová

6 učitelů MŠ, 3 asistenti pedagogů, 2 nepedagogičtí pracovníci s odbornou způsobilostí.

Zaměstnanci fungují dle Pracovního řádu školy LMŠ Sýkorka-Frank Bold Kids. Učitelé se vzdělávají, dostávají nabídku kurzů, školení a seminářů, včetně finančních příspěvků na sebevzdělávání. Škola má zpracovaný Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro každý školní rok. Specificky se ke vzdělávání pedagogických pracovníků vyjadřuje i 2. kapitola Minimálního preventivního programu školy.

Záměr:

Postupné doplňování odborné kvalifikace všech pedagogických pracovníků a další odborné kurzy a workshopy. Zajištění kvalitní nabídky pedagogické podpory pedagogických pracovníků. **S cílem udržet si kvalitní, stabilní, kvalifikovaný a spokojený pedagogický tým a vysoký standard managementu.** Budeme nadále podporovat další vzdělávání pedagogů a vedoucích pracovníků. Zajistíme odpovídající finanční ohodnocení zaměstnanců. Osobnost pedagoga jako vzoru pro děti.

Každé jaro kontrolovat platové tabulky školských pracovníků vydávaných Ministerstvem školství a dle těchto tabulek přizpůsobovat mzdy pedagogů daných Mzdovým předpisem LMŠ Sýkorka. Mzdový předpis počítá s nárůstem mzdy u každé pozice o 500,-kč ročně.

Péče o tým a další vzdělávání zaměstnanců: 5x za rok odborné externí supervize, interní psycholožka a koučka kdykoliv k dispozici, 2x ročně Evaluační porady, 2x ročně hospitace, teambuildingové akce, oslavy, porady, slavnosti, divadla, koncerty, brigády.

Rozpočet na školení a sebevzdělávání.

Dokončení studia na vysoké škole vybraných lidí týmu.

3. 7 Spoluúčast rodičů

Chod LMŠ Sýkorka by se neobešel bez spolupráce s rodiči dětí.

Komunitní způsob fungování školky je nedílnou součástí její udržitelnosti a zároveň spolupráce a dobré vztahy s rodiči vytvářejí kladné prostředí pro výchovu dětí.

Dobré vztahy mezi učiteli a rodiči dětí jsou vystavěny na základě společné spolupráce a možnosti společných prožitků (společné kroužky s rodiči, rodičovské schůzky, měsíční slavnosti, brigády atd.). Rodiče dětí se mohou podílet na chodu a organizaci školky (spolupráce na brigádách, materiální výpomoc, dotace, příprava slavnosti, narozeniny dětí, organizace spolujízdy atd.) Nabídka možné výpomoci se nachází na webových stránkách LMŠ Sýkorka v Aktualitách a na Facebooku.

Rodiče dětí jsou pravidelně informováni o dění ve školce emailem, informacemi vyvěšenými na webu

nebo Facebooku, především však formou rodičovské schůzky a informačním systémem školky Webooker.

Rodič dítěte má právo projevit jakékoliv připomínky k chodu školky, rodič dítěte má právo svými náměty a nápady přispívat k obohacení výchovného programu.

Rodiče dětí se mohou informovat o cílech, zaměření, formách a obsahu vzdělávání vycházející ze Školního vzdělávacího programu LMS Sýkorka a informovat se o výsledcích vzdělávání dítěte a případně projednat podstatné připomínky k jeho vzdělávání.

Záležitosti spadající do kompetence učitele řeší rodič s učitelem. V případě, že jde o záležitost, o které je třeba informovat vedení LMS Sýkorka, obrací se rodič na zástupkyni ředitelky nebo ředitelku.

Provozní záležitosti řeší rodiče se zástupkyní ředitelky.

Rodičovská schůzka: Program setkání připravuje ředitelka LMS Sýkorka spolu s rodiči, každý může do předem stanovené doby doplnit svá témata. Pozvánku s programem rozesílá školka rodičům dětí nejpozději 2 týdny předem emailem.

Rodiče jsou povinni se pravidelných setkání účastnit z důvodu zajištění oboustranné informovanosti a spokojenosti.

Rodičovská schůzka se odehrává přibližně 1x za 2 měsíce, většinou ale dle potřeby.

Měsíční slavnost: Několikrát do roka se koná společná slavnost školky, dětí a rodičů dětí, kde děti seznamují rodiče s vlastní prací ve školce za dané období. Vychází z přírodních cyklů, lidových tradic a svátků.

Záměr:

Záměrem je udržet komunitní způsob fungování školy, který je zásadní. Otevřený prostor pozemku školy pro rodinné akce rodin školy. Sdílení informací a know how rodičům v souvislosti s dětma. Možnost seberealizace, především pro rodiče na mateřské a rodičovské dovolené, nabídka práce (dohody o provedení práce, částečné úvazky, brigády), dobrovolnické činnosti, brigády. Pořádání odpoledních slavností pro celé rodiny a přátele.

Chceme uskutečnit „audit“ školy na základě názoru dětí, co školou prošly, tedy absolventů. Jak děti vidí školu nyní s odstupem let. Jak by jim i nyní mohla škola být užitečná a oni školet. Vytvořit online skupinu rodičů absolventů a následně absolventů LMS Sýkorka a zorganizovat absolventské setkání, zprostředkovat vzájemně kontakty.

Vše výše uvedené předpokládá velmi intenzivní pravidelnou otevřenou komunikaci.

4. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH

LMS Sýkorka respektuje individuální přístup, který vyžaduje každé dítě bez ohledu na speciální vzdělávací potřeby. Snažíme se s dětmi tvořit prostředí s důrazem na rozmanitost světa a lidí, kteří v něm žijí.

Při vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami se řídíme dle paragrafu 16 odst. 9 školského zákona a dle vyhlášky 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro správné zařazení dítěte se SVP je nutná spolupráce mateřské školy, rodičů i školského poradenského zařízení „ŠPZ“. Ne vždy může být prostředí lesní mateřské školy vhodné pro všechny děti se SVP, je tedy vždy důležité společně s rodiči zvážit umístění dítěte do lesní mateřské školy. Pokud bude přijeto dítě se speciálně vzdělávacími potřebami bude mu přiřazeno podpůrné opatření na základě jeho potřeb (PO 1. stupně přiřadí mateřská škola na základě zhodnocení pedagogů sama a zároveň s ním vypracovává plán pedagogické podpory „PLPP“; 2. – 5. stupeň následně ve spolupráci se ŠPZ a současně s ním individuální vzdělávací plán IVP). Naším cílem je, aby vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami i dětí intaktních bylo přínosem pro obě skupiny, jenom tak se může inkluzivní vzdělávání stát úspěšným.

PLPP sestavují učitelé lesní mateřské školy. Ředitelka koordinuje schůzky se zákonnými zástupci a učiteli. Před sestavením PLPP je nutná schůzka mezi učiteli a zákonnými zástupci a nastavení vhodných metod a forem výuky. PLPP má písemnou podobu, jsou s ním seznámeni učitelé a zákonní zástupci, kteří stvrzují souhlas svým podpisem. Jeho vyhodnocení provede ředitelka spolu s přidělenými učiteli k dítěti jednou za tři měsíce. V případě potřeby doporučí učitel zákonným zástupcům spolupráci se ŠPZ.

IVP sestavují učitelé lesní mateřské školy ve spolupráci se ŠPZ zařízením a rodiči. Při jeho sestavování se řídí doporučením ŠPZ. Opět je jeho podoba písemná a jeho stvrzení dokládají všichni zúčastnění svým podpisem. Vyhodnocení IVP probíhá jednou za tři měsíce. V případě nedostatečných podpůrných opatření ŠPZ vydá doporučení na jiná PO, či stejná ve vyšším stupni.

LMŠ Sýkorka spolupracuje a nabízí rodičům kontakty na tyto odborníky:

Pedagogicko - psychologická poradna Brno

Rozdělovník na <http://www.pppbrno.cz/>

Je třeba volat kontaktní telefon, dle místa bydliště si Vás přiřadí do konkrétní poradny.

- Sládkova 1309/45, 613 00 Brno-sever, **Telefon: 548 526 802, 723 252 765**
- Kohoutova 1512/4, 613 00 Brno-sever, **Telefon: 545 223 379-80, 604 805 731**
- Hybešova 15, 602 00 Brno, **Telefon: 543 426 080, 731 658 683**
- Lomená 44, 617 00 Brno, **Telefon: 541 424 580-9, 725 520 038**
- Lomená 44, 541 424 580-9, 725 520 038
- Zachova 1, **Telefon: 543 245 914-16, 731 658 684**

Edial centrum s.r.o.,

Palackého třída 33, 612 00 Brno Královo Pole

<https://www.edial.cz/>

Neurovývojové diagnostické centrum. Diagnostikuje děti dle metody Red Tulip doktorky Marjy Volemanové (<http://red-tulip.cz/>) založené na přetrvávajících primárních reflexech. Cvičením cca 10 min denně lze tyto reflexy odstranit a různé potíže dětí tím vyřešit.

Velmi dobrá zkušenost od rodičů. Kdo řeší školní zralost a případně podporu, tak rozhodně doporučuji, rodičům to pomohlo se rozhodnout a vyjasnit si, na co dítě má, nemá atd.

**Webové stránky k nadaným dětem od FSS - www.nadanyprvnacek.cz
www.nadanedeti.cz**

ADHD děti:

Centrum pro rodinu a sociální péči

Biskupská 280/7, Brno

Šešulková Alena alena.sesulkova@crsp.cz

<https://www.neklidne-deti.cz/programy/poradna-v-klidu-o-neklidu/>

- Možnost domluvit si individuální konzultaci

Klinický logoped Mgr. Jan Dezort www.dobralogopedie.cz

tel.: 607 802 822 email: info@dobralogopedie.cz

Josefská 425/25 Brno

Mgr. Marie Jurenová – logopedka – je skvělá a poradí si i s náročnými dětmi

tel.: 778111775

PaedDr. Dana Švandová klinická logopedie, s.r.o.

Banskobystrická 984

62100 Brno

tel.: +420 736 682 653

tel.: +420 736 682 653, 604487573

e-mail: d.svandova@email.cz

tel: 549 245 072

Mgr. Lenka Kružíková

tel.: 604 487 573

Doporučení psychologové, kteří pracují s dětmi:

manželé Chalupníčkovi: <http://www.psychologos.cz/psycholog-brno-centrum/>

Mgr. Igor Nosál, Ph.D. – 603 535 955

Ambulance klinické psychologie a psychoterapie, tř.kpt.Jaroše – Mgr. Soldán, PhDr. Pilát, Mgr. Hornová, MUDr. Janhuba a další – 545 211 947

Psycholožka a terapeutka Jolana Bucková – tel.: 773624829

Kdo řeší i vztahové věci, je možné se objednat na párovou terapii, ale je to zkušená i dětská psycholožka.

Kognitivně behaviorální psycholožka pro předškolní děti PhDr. Kateřina Bartošová Ph.D.,
tel.: 739 644 891

Dětská terapeutka Tat'ána Šimečková

Vackova 44, Brno Královo Pole.

<http://www.tanasimeckova.cz/>

tel. 733 519 261

Doporučuje etopedka Alena Laláková z Asociace lesních mateřských školek. Prý je skvělá a mimo jiné se specializuje na práci s dětmi po rozvodu/rozchodu rodičů. Ale nejen to.

Práce s dospívajícími, ideálně v kontextu rodinné terapie, obzvlášť když jde o problémy typu drogy, závislosti – viz <http://nepustil.narativ.cz/> Psycholog Pavel Nepustil

Stránka Jihomoravského kraje, kde jsou všechna různá centra pomoci rodičům napříč spektrem. Je to elektronický katalog: <https://socialnisluzby.kr-jihomoravsky.cz/>

Materiál České školní inspekce, kde ČŠI nahradila termín "problémové" dítě za "náročné" dítě. Myslím, že je to velmi dobře a stručně a jednoduše zpracovaný materiál, který i Vám rodičům může pomoci, když některá chování dítěte vnímáte jako náročné.

https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2021_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/Metodicke-doporuceni_pristupy-k-narocnemu-chovani_11-10-2021.pdf

Kineziologie Kamila Slavičková

tel.: 608412204, k.slavickova@volny.cz

Hrubého 1060/11, 602 00 Brno

Záměr:

LMŠ Sýkorka každý rok organizuje pro děti logopedickou depistáž s logopedkou přímo na místě ve škole. Rádi bychom tuto dlouholetou spolupráci a aktivitu udrželi. Dále škola organizuje každý rok měření očí dětí firmou PrimaVizus, které chceme nadále realizovat. Dále škola organizuje pro děti další návštěvy odborníků, např. dětská fyzioterapeutka, která také provádí ve škole fyzioterapeutickou depistáž apod. Zveme si i ad hoc odborníky k supervizi pro konkrétního dítěte.

5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM, NEŽ JE JAZYK ČESKÝ

5.1. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naši školku navštěvují děti zpravidla od tří let.

Za každé ve třídě zařazené dítě mladší tří let se do doby dovršení tří let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě (16 dětí) snižuje o 2 děti (viz prováděcí předpis MŠMT).

LMŠ Sýkorka z finančních důvodů, kdy není možné snižovat počet dětí ve třídě, nepřijímá děti mladší 3. let.

Záměr: Pokud by bylo přijato i dítě od 2 let věku, bylo by potřeba přijmout určitá opatření.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Bylo by tedy potřeba citlivě přizpůsobit organizaci práce se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro spontánní hry a pohybové aktivity.

Pokud budou naši školku navštěvovat i děti od dvou let věku, uzpůsobíme pro tyto účely především tyto podmínky vzdělávání:

- pořídíme dostatek bezpečných a podnětných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- interiérový prostor uzpůsobíme, aby umožňovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- zajistíme dostatečné zázemí pro zajištění hygieny
- zajistíme vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek)
- vytvoříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- umožníme dětem používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- učitelé budou uplatňovat k dítěti laskavě důsledný přístup, který dítě pozitivně přijímá
- budeme aktivně podněcovat pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

5.2. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem, než je jazyk český

Mezi děti se speciálně vzdělávacími potřebami také patří děti s odlišným mateřským jazykem, než je český jazyk. Děti, jejichž rodiče nemají osvojený český jazyk, se nachází ve složité situaci. Dítě také může pocházet z jiného kulturního prostředí. Naším cílem není dítě přeměrovat na kulturu našeho prostředí, ale poskytnou mu dostatečnou jazykovou i kulturní přípravu, aby rozuměl nám a naší společnosti, tedy zejména takovou, aby mohl vstoupit do povinné školní docházky. Je tedy důležité zachovat kulturní i jazykovou integritu dítěte. Při vzdělávání kolektivu, ve kterém je dítě s odlišným mateřským jazykem je důležité kontrolovat, zda nám rozumí. Lze využívat jiné komunikační kanály než auditivní. Pro konkrétní postupy lze využít publikaci Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. V případě počtu cizinců vyšší než 4 je nutné zřídit skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb.

6. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

6.1 Zaměření LMŠ

Lesní mateřská škola Sýkorka se ve svém pedagogickém pojetí inspiruje **konceptem lesních mateřských škol**, proto děti tráví většinu času venku v přírodě za každého počasí. Příroda se svojí proměnlivostí a situace vzniklé při pobytu v ní, se tak stávají nevyčerpatelným zdrojem vzdělávací nabídky, která děti rozvíjí v jejich celistvosti. Ve srovnání s jinými mateřskými školami je pro lesní školky typické nezatěžování dětí klasickými hračkami. Děti mají k dispozici pracovní náčiní jako například kolečka či motyčky, ale nejčastěji ke svým hrám využívají materiál, který jim nabízí sama příroda (klacíky, členitost terénu, potůček, přírodniny atd.). Tím jsou děti odkázány mnohem více sami na sebe na vlastní schopnost tvořit, schopnost imaginace, sociální dovednosti, samostatnost,

které se v takovém prostředí rozvíjejí mnohem snadněji.

Cílem LMŠ je vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR). Při VUR jde do popředí ke klíčovým kompetencím „*etika (být spravedlivý, empatický, ohleduplný), provázanost (vidět a žít celostně a v harmonii, chránit rozmanitost) a inovativnost (předvídat následky, aktivně se zapojovat do řešení)*“ (Valkounová, 2016 [online], s. 5). Pro celoroční častý pobyt s dětmi v přírodě je ideální metoda **situačního učení**. Učitelé v LMŠ věnují plnou pozornost aktuálním činnostem a případným otázkám dětí a podporují zájem dětí o věc. Vedou děti k hledání řešení a odpovědi, schopnosti přijmout inovativní řešení, a umění poučit se z chyb. Dítě je pak zdravě sebevědomé, vnímavé ke svému tělu, okolí, světu, umí naslouchat a pozorovat. Dokáže se o sebe postarat, zná své schopnosti, umí řešit situace a ví, jak se dostat do pohody, umí vyhodnotit rizika, bezpečně riskovat a je připraveno i do života nepěkného, zlého, nespravedlivého tak, že si v sobě nese to pěkné, šťastné a krásné.

Další metodický prvek VUR, který Valkounová (2016 [online]) uvádí, je **neformální učení neboli učení z okolí**. Děti se učí stále, ne pouze ve chvílích plánovaného (formálního) učení. V LMŠ se velmi osvědčilo **transformální učení** neboli učení u zdroje. Znamená to pozvat si do školky odborníka na dané téma a nechat ho hovořit o problematice s dětmi spolu s praktickými konkrétními ukázkami. Pomáhá to budovat v dítěti respekt k novým cizím věcem a lidem. Může jít o rodiče, souseda, známého apod. (Valkounová In Sborník lektorských textů a metodických listů Průvodce dětí světem, 2016 [online]).

Při své práci se učitelé LMŠ snaží vědomě předávat hodnoty, které jsou jim blízké. Hodnoty ŠVP LMŠ často vychází z **Intuitivní pedagogiky**, která je považována za alternativní pedagogický proud. Kraemer (In Sborník lektorských textů a metodických listů Průvodce dětí světem, 2016 [online], s. 22) tvrdí, že „*poměrně rozšířený je názor, že intuitivní pedagogika je ve skutečnosti určitá lepší alternativa k waldorfské pedagogice. Ve skutečnosti se nejedná o alternativu, spíše o prohloubení waldorfského impulsu, nebo dokonce návrat k pramenům waldorfské pedagogiky*“. Intuitivní pedagogika vychovává ke svobodě. Takto vychovávat tedy může pouze ten člověk, který má ukotvenou svoji vnitřní svobodu. Z tohoto důvodu, jsou na učitele LMŠ kladeny takto specifické nároky týkající se jejich osobnosti, nejen vzdělání.

Dalším naším velkým pramenem je **waldorfská pedagogika**, která nás inspiruje k uvědomění o nepostradatelnosti denního řádu v životě dětí, ale také k rozvíjení vnímavosti k proměnám přírody během koloběhu roku. Pocit řádu a předvídatelnost některých dějů přináší do psychiky dítěte pocit bezpečí a stálosti věcí. Proto se také dění v LMŠ Sýkorka často otáčí kolem pravidelných slavností, jenž přirozeně reflektují dění v přírodě a tím se stávají důležitým milníkem i zastavením v každodenním bytí a také důvodem pro setkávání širší komunity prezentované rodiči a blízkými dětmi.

Každodenní pobyt dětí v přírodě nás pedagogy přirozeně nutí sáhnout k dalšímu zdroji inspirace, kterým je **environmentální výchova**. Děti jsou skrze hry či apel pedagoga přirozeně vedeny k hlubší vnímavosti vůči přírodním dějům a tím k uchopení jemných zákonů, ze kterých je přírodní dění utkáno. U dětí se tak zcela nenásilnou formou utváří pozitivní vztah k přírodě a také touha ji chránit, což je jeden z hlavních cílů environmentální výchovy.

Montessori pedagogika je inspirací pro lesní mateřské školky zejména tím, že vychází z potřeb malého dítěte, učí ho rozvíjet jeho smyslové vnímání, kterým objevuje okolní prostředí, ale i samo sebe. Učitel v tomto přístupu podporuje přirozený zájem dítěte, pomáhá mu zafixovat si své pracovní návyky a řád, i vytvářet si svůj vlastní názor.

6.2 Metody a formy vzdělávání

LMŠ Sýkorka vydala v roce 2016 publikaci „**Metodika environmentální výchovy s prvky výchovy k demokracii pro předškolní vzdělávání v prostředí lesní mateřské školy**“, kde vytvořila vlastní metodiku reflektující teoretickou i praktickou stránku environmentální výchovy a výchovy k demokracii v předškolním vzdělávání. Tato metodika tak popisuje teoretická východiska vycházející z aktuálního vědeckého poznání vztahu k přírodě. Dále se snaží najít a představit možné metody, jak přemýšlet o aplikaci prvků a dosahování cílů výchovy k demokracii a environmentální výchovy. A v neposlední řadě výše zmíněné dává do kontextu dítěte v předškolním věku. Vše je vystaveno na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání MŠMT.

Na základě výše popsané metodiky a na **podkladě Intuitivní pedagogiky** vznikl Školní vzdělávací program LMŠ Sýkorky **se zaměřením na environmentální výchovu a výchovu k demokracii pro předškolní děti, který je ukotven na 3 základních hodnotách: svoboda (odpovědnost), smélost, upřímnost**. Vzdělávací program i metodická východiska tak vychází ze zkušenosti právě z prostředí lesní mateřské školy.

Učitelé ve svém přístupu k dětem využívají zásad **Respektovat a být respektován**. Děti jsou vnímány v komunikaci a společném rozhodování jako partneři, kteří se mohou na společném rozhodování podílet. Spolu s dětmi jsou utvářeny aktivity. Každý má prostor vyslovit svůj názor. Ale také se učíme naslouchat a respektovat názor či postřeh druhého. Děti se za podpory učitele učí důstojně zvládat konfliktní situace. Učitel je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním. Mnoho aktivit vzniká na základě impulsů, se kterými děti přicházejí. Učitel je pouze dále rozvíjí a pomáhá je uchopit v širším rámci. Jeho cílem je probouzet aktivní zájem dětí a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a pozorovat. Učitel se stává iniciačním a motivačním prvkem ve skupině nikoliv tím, že by úkoloval, ale tím, že utváří vhodné prostředí a činnosti.

Další metodou, která přirozeně vyvěrá z přírodních podmínek lesní mateřské školky, je **prožitkové učení**. Dětem nejsou předávány hotové informace, hračky, názory, postoje, atd. Dítě dochází k vlastním závěrům na základě prožité zkušenosti. Vše okolo si může ohmatat, prožít, zakusit (samozřejmě v rámci pravidel bezpečnosti) a tím si utvářet reálnou představu o možnostech okolního světa.

Díky intenzivnímu pobytu v proměnlivém přírodním prostředí jsou děti mnohem více konfrontovány s různými předvídatelnými a i nepředvídatelnými situacemi a to nahrává k tzv. **situačnímu učení**. Reálné situace vzniklé během pobytu v lese dávají dětem možnost rozšiřovat svoje sociální dovednosti. Uvědomovat si vlastní možnosti a tím rozvíjet schopnost jednat a hledat smysluplná řešení. Pedagog se jim v tomto procesu stává oporou a průvodcem.

Tak jak je popsáno výše v kapitole 6.1. plně ve školce aplikujeme **neformální učení neboli učení z okolí**, kdy se děti učí stále, ne pouze ve chvílích plánovaného (formálního) učení a rovněž **transformální učení neboli učení u zdroje**. Především předškolní příprava, tak jak ji známe tzv. „od stolu“ v LMŠ probíhá v průběhu celého dne, nejen u stolu s pracovními listy.

Distanční vzdělávání

Dle novely školského zákona platí povinnost zajistit povinné předškolní vzdělávání i v čase nařízeného uzavření školy nebo karantény, a to na dálku.

Pro předškolní věk jsou osobní kontakt a zkušenosti všemi smysly nenahraditelné. Situační učení a

volná hra jsou základní formou vzdělávání v LMŠ. Pomocí médií jako je telefon a obrazovka počítače lze předat jen část zkušenosti v procesu učení. Vzdělávání na dálku je proto velkou výzvou, kterou však lze společnými silami dobře projít. Pro zajištění kvalitního výchovně vzdělávacího procesu v době, kdy není možné vzdělávat se společně venku, uděláme nejvíce tím, že připravíme kvalitní podklady pro rodiče, budeme s nimi pravidelně řešit jejich otázky a zkušenosti a podpoříme je v udržení častého kontaktu dětí s přírodou. Podporu potřebuje také tým školky.

Asociace lesních mateřských škol (ALMŠ) proto zpracovala manuál pro učení na dálku, ve snaze ujasnit si prakticky tuto povinnost v prostředí LMŠ s názvem **Metodika k přípravě manuálu pro distanční vzdělávání dětí v lesních MŠ a klubech**. <https://www.lesnims.cz/aktuality-na-uvodni-strance/vzdelavani-na-dalku-v-lesnich-skolkach.html>

LMŠ Sýkorka na tomto manuálu spolupracovala. V manuálu je mnoho tipů na doma, co můžete s dětmi dělat, rovněž tipy aktivit na ven, najdete tam i odkaz na youtube kanál, kde jsou namluvené pohádky, meditace pro děti, písničky atd.

Metodika vychází z doporučení MŠMT Principy a zásady úspěšného vzdělávání na dálku, Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem a Doporučené postupy pro školy v období vzdělávání na dálku a Tematické zprávy ČŠI.

Cílem Metodiky je, že v ní záměrně nedoporučujeme online vzdělávání na dálku, nepodporujeme statické sezení dětí u obrazovek, viz doporučení WHO. Předškolní dítě intenzivními vizuálními podněty vyčerpává pozornost, vizuální dvourozměrné podněty nemohou nahradit přímou zkušenost potřebnou k učení, sedavý způsob života se ukazuje jako riziko pro zdravý tělesný vývoj a riziko obezity, které ve vyspělých zemích výrazně stoupá. Z jarního průzkumu roku 2021 mezi členy ALMŠ vyplynulo, že nejdůležitější pro přežití a dobré zvládnutí změn je komunita rodičů. Při přípravě podkladů týmu ke vzdělávání dětí na dálku proto ALMŠ doporučuje průběžně mluvit s rodiči, co by potřebovali a jakou formou můžete zůstat v kontaktu.

Záměr:

Pravidelně školit zaměstnance LMŠ Sýkorka v dovednostech informačních technologiích pro online výuku a komunikaci s rodiči i mezi sebou.

Kvalitně a odborně implementovat a využívat informační systém školy Webooker.

Školit nové zaměstnance v hodnotách školy a dát pedagogům prostor se vzdělávat v pedagogice a přinášet nové poznatky o pedagogice a směrech vzdělávání a metodikách do školy.

Udržet aktivní sdílený online prostor („online knihovnu“), kde se všechny tyto poznatky a dokumenty shromažďují, kde k nim mají všichni zaměstnanci přístup a mohou z nich čerpat a přidávat nově nabyté zkušenosti a získané dokumenty.

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah našeho Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) je zpracován tak, aby naplňoval klíčové kompetence Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV) a zároveň odpovídal hodnotovému systému spolku Frank Bold Kids z. s., svého zřizovatele. Je sestaven do podoby sedmi tematických celků, které jsou koncipovány jako vodící záchytné body, od nichž se odvíjí práce pedagogů.

Každý tematický celek je v ŠVP stručně charakterizován, má stanoveny záměry i výstupy a obsahuje nabídku činností.

Tematické celky jsou seřazeny náhodně, není proto potřeba, aby se při práci s nimi dodržovalo dané pořadí. Pedagogové si tematický celek vybírají na pedagogické radě podle toho, jakou hodnotu plánují dětem předávat. Pracují s tematickým celkem libovolně dlouho (většinou měsíc, dva až tři), jen se během platnosti ŠVP (což bývají zpravidla 3 roky) mají dostat ke všem tematickým celkům.

Pedagogové se mohou k tematickým celkům vracet, např.: jeden tematický celek si vyberou v jednom roce opakovaně.

Kromě plánovaných aktivit musí pedagogové v naší škole počítat s velice proměnlivým faktorem – s přírodou. Ta nám po většinu roku připravuje podmínky pro vzdělávání. Něco se dá předvídat (jaro-léto-podzim-zima se střídají s astronomickou přesností), ale přichází i spousta překvapení (sněhová bouře v květnu, rozvodněný potok po přívalovém dešti, mrtvá veverka na pozemku).

Abychom se neztratili v čase, orientujeme se v roce pomocí tradic, slavností a významných dnů (od začátku školního roku po konec zhruba v tomto pořadí):

Začátek školního roku
Dožínková slavnost
Podzimní rovnodennost
Michaelská slavnost
Dušičky
Martinská slavnost
Advent
Mikulášská slavnost
Zimní slunovrat
Vánoce
Tři králové
Masopust
Morana
Jarní rovnodennost
Velikonoce
Studánková slavnost
Den Země
Semínková slavnost
Den LMŠ
Den matek
Svatojánská slavnost
Letní slunovrat
Předškolácká slavnost
Konec školního roku

Pedagogové tedy pracují s třemi pilíři vzdělávání:

1. Koloběh roku (tradice, svátky, slavnosti..)
2. Příroda
3. Tematický celek

Tematické celky:

- *Jsem volný jako pták* aneb **Svoboda nade vše**
- *S poctivostí nejdál dojdeš* aneb **Hrajeme fér**
- *K rozumnému chování pouhý rozum nestačí* aneb **Jak na dobrá rozhodnutí**
- *Co na srdci, to na jazyku* aneb **Bud' upřímný jako Frank**

- *Kdo se bojí, nesmí do lesa* aneb **Bold znamená smělý**
- *Pojď táhnout za jeden provaz* aneb **Svět máme jen jeden, a proto za něj musíme nést odpovědnost**
- *V jednoduchosti je krása* aneb **Šetrný přístup a úcta k přírodě**

Ad. 1.: Jsem volný jako pták aneb Svoboda nade vše

Charakteristika:

Svoboda je pro nás spojená se znalostí svých práv a s odpovědností za důsledky svých rozhodnutí. Svoboda je vyjádřením vnitřní síly vzít osud do svých rukou a převzít za své činy odpovědnost. Svoboda je nadbytek a radost. Svoboda je odvaha.

Věříme, že pocit bezpečí a jasných hranic umožňuje dětem svobodně se rozhodovat, růst a vyvíjet se. Proto se snažíme děti seznámit s pravidly fungování naší školky (včetně denního, týdenního, měsíčního harmonogramu činností), ale i s pravidly společenskými, dopravními apod., protože je považujeme za mantinely důležité pro bezpečný pocit dítěte u nás ve školce, ale i za jeho hranicemi.

Záměr:

Chceme, aby děti měly možnost na vlastní kůži zažít svobodu.

Chceme, aby děti zažily, že se svobodou se pojí odpovědnost.

Chceme, aby děti poznaly, že svoboda není samozřejmost.

Chceme dětem ukázat, že svoboda je radost.

Chceme dětem ukázat, že svoboda je odvaha.

Chceme, aby se děti v Sýkorce cítily bezpečně.

Chceme děti seznámit s pravidly.

Nabídka činností:

Zážitek svobody

Pohádky a příběhy o svobodě, včetně vyprávění o lidech z historie naší země

Dramatizace modelových situací (Např.: Co udělám, když mi Pepíček vytrhne z ruky hračku? apod.)

Výběr z možností (Např.: Upečeš si koláč, anebo si budeš hrát na pozemku?)

Seznámení s pravidly, jejich utváření či upevňování

Výstupy:

Děti měly možnost na vlastní kůži zažít svobodu.

Děti zažily, že se svobodou se pojí odpovědnost.

Děti poznaly, že svoboda není samozřejmost.

Ukázali jsme dětem, že svoboda je radost.

Ukázali jsme dětem, že svoboda je odvaha.

Děti se na Sýkorce cítily bezpečně.

Děti byly seznámeny s pravidly.

Ad. 2.: S poctivostí nejdál dojdeš aneb Hrajeme fěr

Charakteristika:

Učíme děti jednat fěr. Víme, že lež má krátké nohy a že těm, kteří podvádí, ostatní moc nedůvěřují.

Férovosti se učíme jak ve vztahu k sobě, tak ve vztahu k ostatním. Hrajeme fér na hřišti, louce, zahradě, v lese i u stolu. K tomu nám slouží pravidla, ale i správný úsudek. Vždyť dětský svět je plný fantazie a ta může do reality dětí živě zasahovat.

Záměr:

- Chceme, aby děti viděly příklady fér a nefér jednání.
- Chceme, aby děti mohly posoudit, co je spravedlivé a co nespravedlivé.
- Chceme dětem ukázat, že lhaní se nevyplácí.
- Chceme dětem ukázat, že poctivost je základ správného chování.

Nabídka činností:

- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Deskové hry
- Pohádky a příběhy o poctivosti
- Hledání protikladů
- Vžívání se do rolí

Výstupy:

- Děti viděly příklady fér a nefér jednání.
- Děti mohly posoudit, co je spravedlivé a co nespravedlivé.
- Ukázali jsme dětem, že lhaní se nevyplácí.
- Ukázali jsme dětem, že poctivost je základ správného chování.

Ad. 3.: K rozumnému chování pouhý rozum nestačí aneb Jak na dobrá rozhodnutí

Charakteristika:

Stejně jako v pohádce se poměruje Rozum se Štěstím, tak i v životě často řešíme, co je důležitější. A mnohdy přicházíme na to, že velkou úlohu tu hraje Láska. Naše srdce. K tomu, abychom dělali dobrá rozhodnutí, musíme vědět, co to Dobro je. A též si musíme uvědomit, pro koho to “dobré” rozhodnutí děláme - pro sebe? Pro ostatní? Anebo pro svět? Ten demokratický, samozřejmě!

Záměr:

- Chceme, aby děti měly možnost se rozhodovat.
- Chceme dětem ukázat, co je to rozum.
- Chceme dětem ukázat, co je to štěstí.
- Chceme dětem ukázat, co je to láska.
- Chceme, aby děti měly možnost zažít dobro.

Nabídka činností:

- Rolové hry
- Dramatizace
- Vedení skupiny
- Vymýšlení “jak by to mohlo dopadnout jinak”
- Psychomotorické hry
- Pohádky a příběhy o rozumu, štěstí, lásce, dobru
- Aktivity s časovou posloupností

Výstupy:

Děti měly možnost se rozhodovat.
Ukázali jsme dětem, co je to rozum.
Ukázali jsme dětem, co je to štěstí.
Ukázali jsme dětem, co je to láska.
Děti měly možnost zažít dobro.

Ad. 4.: Co na srdci, to na jazyku aneb **Bud' upřímný jako Frank**

Charakteristika:

Vyznat se ve svém srdci, v emocích může být někdy komplikované, a o to složitější může být popsat svůj duševní stav (nejen) slovy. Stejně tak není někdy nejjednodušší ventilovat myšlenky, které se nám honí hlavou. Proto jsme si pro tyto účely vyčlenili celý blok, abychom mohli dětem pomáhat jejich rozpoložení, prožitky, nápady a záměry formulovat do slov a vět, vyjadřovat je výtvarně či dramaticky, vždy však bezpečně k sobě i svému okolí.

Záměr:

Chceme, aby děti byly upřímné.
Chceme, aby děti zkusily popsat svůj duševní stav (slovy, výtvarně, hudebně, pohybově..).
Chceme, aby si děti dokázaly říct, co potřebují.
Chceme, aby děti uměly kultivovat svůj emoční projev.
Chceme, aby děti vyprávěly, o tom co prožily.
Chceme, aby s námi děti sdílely své nápady.
Chceme, aby děti vyjadřovaly své záměry.

Nabídka činností:

Činnosti na rozvoj vyjadřovacích schopností
Aktivity na rozvoj emoční inteligence
Výtvarné činnosti s tématem těla a duše
Psychomotorické hry
Pohádky a příběhy o emocích (radost, smutek, nelibost, zlost, strach..)
Vyprávění si a naslouchání
Popis viděného, zažitého, plánovaného

Výstupy:

Děti jsou upřímné.
Děti zkusí popsat svůj duševní stav (slovy, výtvarně, hudebně, pohybově..).
Děti si dokáží říct, co potřebují.
Děti umí kultivovat svůj emoční projev.
Děti vypráví o tom, co prožily.
Děti s námi sdílí své nápady.
Děti vyjadřují své záměry.

Ad. 5.: Kdo se bojí, nesmí do lesa aneb **Bold znamená smělý**

Charakteristika:

Že Kdo se bojí, nesmí do lesa to je známá věc. My se snažíme tomuto strachu předcházet poznáním. Vždyť většinou se nejvíce bojíme toho, co je nám málo známé. Například nástupu do školky. Proto

se ho snažíme dětem (i rodičům) co nejvíce zpříjemnit.

A co se týče lesa? Tam na Sýkorce vyrazíme prakticky denně. Les je nám prostorem pro hru i odpočinek. Les je naším učitelem a rádcem. Je nám velkou inspirací.

A čeho se bojí děti? Pojd'me se s našimi strachy seznámit. Třeba zjistíme, že se s nimi dá i kamarádit. Anebo se jim musíme postavit jako správní hrdinové!

Záměr:

Chceme, aby se děti na Sýkorce dobře adaptovaly.

Chceme, aby děti byly smělé.

Chceme, aby děti znaly své okolí.

Chceme, aby se děti zkusily postavit svým strachům.

Nabídka činností:

Podpůrné aktivity při adaptaci dětí na Sýkorku

Výpravy do okolí

Mapování prostoru okolí Sýkorky

Zamyšlení se nad strachem

Poznávání obávaného

Pohádky a příběhy o hrdinech

Hry v lese

Výstupy:

Děti se na Sýkorce dobře adaptovaly.

Děti jsou smělé.

Děti znají své okolí.

Děti se zkusily postavit svým strachům.

Ad. 6.: Pojd' táhnout za jeden provaz aneb Svět máme jen jeden, a proto za něj musíme nést

odpovědnost

Charakteristika:

Ano, každý z nás je důležitý a na světě jsme tu společně! S kým? S rodinou, přáteli, spolužáky, sousedy, známými i neznámými lidmi, ale i se zvířaty, živou a tzv. neživou přírodou. Všechno co uděláme, anebo neuděláme, bude mít v okolí odezvu. Co se stane, když se vyčůráš do potoka? A co když pohladím osamělého kolouška? Anebo když pomůžu motýlovi z kukli ven?

Záměr:

Chceme, aby děti respektovaly sebe sama.

Chceme, aby děti respektovaly druhé.

Chceme, aby děti respektovaly přírodu.

Chceme, aby děti zažily princip akce a reakce.

Nabídka činností:

Pozorování sebe sama

Pozorování druhých

Pozorování přírody

Návštěvy (na Sýkorce i mimo Sýkorku)

Pohádky a příběhy o mezilidských vztazích

Experimenty
Hledání příčin
Ocenění sebe i druhých
Hry na detektivy

Výstupy:

Děti respektují sebe sama.
Děti respektují druhé.
Děti respektují přírodu.
Děti zažily princip akce a reakce.

Ad. 7.: V jednoduchosti je krása aneb Šetrný přístup a úcta k přírodě

Charakteristika:

My jsme tu nyní. Před námi tu byli jiní lidé. Po nás přijdou další. Co nám tu zanechali naši předkové? Jak toho využíváme? Co děláme my? A jaký odkaz tu po sobě necháme do budoucna? Říká se, že Méně je někdy více anebo taky že V jednoduchosti je krása - souhlasíme s tím? A co to pro nás znamená?

Záměr:

Chceme, aby se děti seznámily s minulostí.
Chceme, aby se děti seznámily s přítomností.
Chceme, aby se děti seznámily s budoucností.
Chceme, aby se děti chovaly k přírodě s úctou.

Nabídka činností:

Hledání odkud co přichází, co se kde vyrábí
Výpravy do lesa, na louku, do sadu, k poli, k potoku atp.
Výprava do města: divadlo, hrad, muzeum, knihovna, hvězdárna
Sestavování svého rodokmenu
Významy jmen a příjmení, názvy obcí a podobně
Práce s mapou, globusem a tematickými obrázky
Seznamování se s legendami, historickými příběhy
Zkoumání svého původu
Pozorování řemeslníků při práci
Práce na zahradě
Pro environmentální činnosti

Výstupy:

Děti se seznámily s minulostí.
Děti se seznámily s přítomností.
Děti se seznámily s budoucností.
Děti se chovají k přírodě s úctou.

8. EVALUAČNÍ SYSTÉM

8.1 Evaluace dětí

Evaluace dětí ve škole probíhá na základě průběžného pozorování dětí. LMŠ Sýkorka má **vypracovaný evaluační systém** sledování vývoje kompetencí a vzdělávacích potřeb dětí:

- učitelé mají rozdělené děti k evaluaci, což je zaznamenáno v zápise z pedagogické rady na začátku školního roku. Tyto děti pedagogové průběžně pozorují a zapisují si výstupy z pozorování,
- záznamy o dětech učitel zaznamenává do Evaluačního archu dítěte,
- o dětech učitelé hovoří každý měsíc na pedagogické radě,
- 2x do roka (zpravidla v listopadu, v dubnu) probíhá kolektivní evaluace dětí (ředitelka, pedagogický sbor) a zaznamenávání klíčových kompetencí dětí do Evaluačního archu dítěte a do Zhodnocení vývoje klíčových kompetencí,
- závěry z evaluace jsou v případě potřeby předávány rodičům formou osobního sdělení. Osobní kontakt rodiče a učitele je vítaný, prostor pro rozhovor je vyhrazen v konzultačních hodinách učitele či ředitele, lze domluvit i formou online,
- o dětech a jejich prospívání rovněž hovoří učitel s rodičem téměř každý den při předávání dítěte,
- odpovědnost za evaluaci dítěte má ten daný učitel, kterému bylo dítě přiděleno,
- učitel zaznamenává podněty rodiče ke svému dítěti, v případě potřeby i písemně přímo ve školce, kdy je vyžadován podpis rodiče se souhlasem domluveného postupu, na kterém se společně s učitelem shodnou. Učitel pak tuto domluvu co nejdříve tlumočí zbylému učitelskému sboru a ředitelce.

Přílohou č. 2 tohoto ŠVP LMŠ Sýkorky je Evaluační arch dítěte, jehož součástí je Desatero školní zralosti dle MŠMT a Zhodnocení vývoje klíčových kompetencí dítěte na konci školního roku.

8.2 Evaluace pedagogů

Interní evaluace učitelského sboru probíhá v rámci LMŠ Sýkorka průběžně, především na pedagogických radách 1x za měsíc, kde hodnotíme naši práci. Zároveň také pravidelně na evaluačních schůzkách 2x do roka. Výstupem je zápis z evaluační schůzky. Zodpovědnou osobou za interní evaluaci je zástupkyně ředitelky.

V evaluaci pedagogů postupujeme dle **Etického kodexu pedagoga lesní MŠ** vypracovaného Asociací lesních mateřských školek a dle tabulky **Sebehodnocení pedagoga**.

V LMŠ Sýkorka probíhá také **externí supervize** v rovině pedagogicko-psychologické. Externí odborník navštíví školu a pozoruje práci pedagogů, vede s nimi rozhovory a následně vypracuje hodnocení kvality a potřeb školy. 1x za rok je svolána schůzka, kde se prezentují závěry supervize a nastavují strategické kroky k udržení kvality a cílů školy. Výstupem je zápis. Zodpovědnou osobou za zhodnocení externí evaluace je ředitelka. Probíhají hospitace z jiných a do jiných lesních mateřských školek za účelem vzájemných konzultací, prohlubování zkušeností a dalšího pedagogického růstu.

Pedagogové jsou motivováni k návštěvám odborných seminářů a výchovně-vzdělávacích kurzů. Sledujeme odborné články, časopisy a závěrečné práce s tématem lesní mateřské školy, environmentální výchova, předškolní vzdělávání. Pedagogové si studiem zvyšují svoji kvalifikaci.

8.3 Evaluace programu a školky

Pravidelně 1x za měsíc informujeme rodiče o uplynulých událostech ve školce. Určení učitelé píšou stručný zpravodaj doplněný fotografiemi o dění ve školce za uplynulý měsíc, případně pozvou na události měsíce následujícího.

Informování se děje formou emailové konference rodičů LMŠ Sýkorky a také prostřednictvím aktualizovaného webu a facebooku, informačního systému Webooker a na rodičovských schůzkách. Rodiče se mohou k programu průběžně vyjadřovat, doplňovat jej, kritizovat a navrhopvat. Zpětnou vazbu poskytují rodiče na rodičovských schůzkách, při osobních setkáních ve školce s pedagogy, zástupkyní ředitelky, případně jsou vyzváni k vyplnění hodnotícího dotazníku. Záznam je veden v zápise z rodičovské schůzky.

Strategický plán školky zpracováváný 1x za 3 roky rovněž obsahuje hodnocení práce školky a plány do budoucna. Průběžně dle potřeby a dle změn působících zvenku se plán aktualizuje na schůzích Rady školské právnické osoby. Poslední strategický plán byl schválen v roce 2020 na následujících 5 let.

Záměr:

Pracovat každé 3 roky na aktualizaci Strategického plánu školy, který je zpracováván na 3 roky. Současný plán je na roky 2023-2026. V rámci této strategie probíhá tak kompletní zhodnocení celé organizace a všech jejích složek. Tento plán nám pomáhá se ohlídnout zpět za svojí prací a podívat se vpřed, co chceme uskutečňovat a kam jít dál.

Cílem evaluačního systému je udržet kvalitu pedagogického sboru, zaměřit se na nástroje wellbeingu. Udržet s pedagogy otevřenou komunikaci.

V rámci kvalitní evaluace dětí moci lépe individualizovat naši práci a podpořit rodinu při vývoji jejich dítěte. Chceme být odborníky a profesionály, kteří ukazují rodině cesty, kde se dál vzdělávat a tím přispívat k zdravému vývoji dítěte.

Použitá literatura a zdroje:

Desatero pro rodiče dětí předškolního věku. Praha: MŠMT. Dostupné z

<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/desatero-pro-rodice-deti-predskolniho-veku>

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Praha: 2018 [online]. [cit. 2020-01-02].

Dostupné z <http://www.msmt.cz/file/45304/>

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) [online]. [cit. 2020-01-02].

Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/skolsky_zakon.pdf;

Aktuální znění:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=561~2F2004&rpp=15#seznam>

Katalog podpůrných opatření [online]. [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: <http://katalogpo.upol.cz/naruseni-komunikacnich-schopnosti/1-vymezeni-problematiky-naruseni-komunikacnich-schopnosti/>

Asociace lesních mateřských škol [online]. [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/>

Standardy kvality Asociace lesních mateřských škol [online]. [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/lesni-ms/standardy-kvality.html>

Průvodce Standardy kvality Asociace lesních mateřských škol [online]. [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: <http://epruvodce.lesnims.cz/i-proceduralni-standardy/s5-partnerstvi.html#skol-akce>

Historie lesních MŠ [online]. [cit. 2020-02-21].

Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/lesni-ms/historie-lesnich-ms.html>

Co je lesní LMŠ [online]. [cit. 2020-02-21].

Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/lesni-ms/co-je-lesni-skolka.html>

Vyhláška č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání [online]. [cit. 2020-01-02].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-14>

Česká školní inspekce [online]. [cit. 2020-02-21].

Dostupné z: <https://www.csicr.cz/>

Vyhláška 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro

výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých [online]. [cit. 2020-02-21]. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-410#f2954240>

Environmentální výchova s prvky výchovy k demokracii pro předškolní vzdělávání v prostředí lesní mateřské školy. Brno: Frank Bold Kids, z.s., 2016. [online]. [cit. 2020-02-21].

Dostupné z: <http://sykorka.frankbold.org/wp-content/uploads/2015/05/Sykorka-brozuraA5-2016-WEB.pdf>

Fořtová, K., Laláková, A. Provázet vědomě a odborně: Kurz pedagogicko-psychologického minima pro pedagogy lesních mateřských škol. Praha: ALMŠ. [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/stahnout-soubor?id=3526>

Valkounová, T. Vzdělávání pro udržitelný rozvoj In Sborník lektorských textů a metodických listů Průvodce dětí světem (s. 4-7). Praha: ALMŠ, 2016 [online]. [cit. 2020-02-28].

Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/stahnout-soubor?id=3711>

Kraemer, P. Alternativní pedagogika v teorii a praxi In Sborník lektorských textů a metodických listů Průvodce dětí světem (s. 18-24). Praha: ALMŠ, 2016 [online]. [cit. 2020-02-28].

Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/stahnout-soubor?id=3711>

LMŠ blízka přírodě: Příručka předškolního vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Praha: ALMŠ, 2012.

Institut pro podporu inovativního vzdělávání [online]. [cit. 2020-03-06]. Dostupné z:

<http://www.inovativnivzdelavani.cz/inovativni-proudy/intuitivni-pedagogika/>

GORDON, T. Škola bez poražených. Malvern, 2015. ISBN 978-80-7530-006-5

HECKMANNOVÁ, H. Pět zlatých klíčů. Praha: Malvern, 2019. ISBN 978-80-7530-175-8

HECKMANNOVÁ, H. Pomalé rodičovství. Praha: Dharma Gaia, 2016. ISBN 978-80-7436-062-6

KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. (eds.) Předškolní a primární pedagogika = Předškolní a elementární pedagogika. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-585-7

KOOIJMANN, A. Děti a sociální dovednosti: Jak pomoci dětem posílit sebevědomí a zlepšit sociální dovednosti. Didactive Plus 2016. ISBN 978-80-270-0598-7

KREJČOVÁ, V., KARGEROVÁ, J., SYSLOVÁ, Z. Individualizace v mateřské škole. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0812-9

KUNZE, P., SALAMANDER, C. Malé děti potřebují rituály. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3405-4

LAŽOVÁ, L. Mateřská škola komunikuje s rodiči. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0378-0.

MATĚJČEK, Z. Praxe dětského psychologického poradenství. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0000-0

MATĚJČEK, Z. Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte, Praha: Grada, 2005. ISBN 978-80-247-0870-6

MATĚJČEK, Z. Rodiče a děti. Praha: Avicenum, 1989.

Metodika environmentální výchovy s prvky výchovy k demokracii pro předškolní vzdělávání v prostředí lesní mateřské školy, Brno: Frank Bold Kids, 2016.

Metodika k přípravě manuálu pro distanční vzdělávání dětí v lesních MŠ a klubech. Praha: ALMŠ, 2020. Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/aktuality-na-uvodni-strance/vzdelavani-na-dalku-v-lesnich-skolkach.html>

Asociace LMŠ

Rodina 2020 In Nový prostor, 552, 2020 (s. 13). ISSN 1213-1911

ŠTĚPÁNKOVÁ L. Podpora zdraví In LMŠ blízka přírodě: Příručka předškolního vzdělávání pro udržitelný rozvoj (s. 32-35). Praha: ALMŠ, 2012.